

KIRKEBLAD

FOR

DAVIK

Nr. 68	Utkommer hver måned	Mai 1936	Utgiver og redaktør: Sogneprest Slaattelid Davik	7. årg.
--------	---------------------	----------	--	---------

Søndag.

Mel.: Saligheten er oss nær.

Søndagsstillhet, søndagsfred!
Som en himmelsk Herrens gave
til Guds kirke i det lave
kommer den fra himlen ned.
Livets uro hjertet spreder,
mange ting det fengsles av,
søndagsstillhet hjertet freder
med den fred som Jesus gav.

Tårnets klokker ringer ut
over alle jordens egne:
la Guds nåde på dig regne,
hor dog kallet fra din Gud!
Fyller alle veier, stier,
som til kirken fører frem!
Over fjorder, nedad lier
hen til kirkens lune hjem!

Ti der er din Faders hus
hvor ditt hjerte hører hjemme,
hvor du lytter til hans stemme
og fornemmer Åndens sus.
Underlig ditt sinn der røres,
himlen flytter ned til jord,
stille du av Ånden føres
inn i barnegleden stor.

Salmesang og bonn og ord
gir hvad hjertet dypest trenger,
fjerner hvad i veien stenger,
leder op til nadverbord.
Herren selv her sine møter
trofast mot sitt fadernavn,
ingen bort fra sig han støter,
åpner dem sin faderfavn.

Inn da under kirkens tak!
Inn med åndslyt salvet tunge,
inn for hellig sang å sjunge,
inn med sjelens dyre sak!

Inn med alt som hjertet bærer,
inn med glede og med sorg;
just derved du Herren ærer
og når fredens faste borg.

Sogneprest P r y t z.

Preken i Rugsund fastelavens søndag 1901.

Av prost Eide.

(Fortsatt fra forrige nr.).

Det er ikke for intet at fortellingen om den blinde er knyttet til dette evangelium. Alle mennesker er av naturen blinde for de ting som hører Guds rike til. Men liksom Jesus åpnet den blindes øine, så åpner han i åndelig forstand sine disipler øine til å se rett på de ting som hører Guds rike til. De øine som fra først av er lukket, så de åndelige ting er skjulte for dem, de åpnes etterhånden i Frelserens skole til å se og forstå, at i Guds rike gæes der kun inn gjennom mange trengsler, ad den frivillige offers og den tålmodige lidelses vei. Vår Herre og Frelser gikk selv den vei til Jerusalem og Golgata. Men den førte videre, til det Jerusalem her oventil, hvor han nu er i herlighet. Den samme vei har hans første disipler gått og er nådd frem. Den samme vei har hans senere disipler gått og har nådd frem. Den samme vei far og vi gå om vi vil nå frem. Og er det blitt opriktighet hos oss, så vil han etterhånden mere og mere åpne også våre øine til å se og forstå veien, og gi offervillighet og tålmodighet til å gå den, gå den trofast inntil enden.

Se, vi går op til Jerusalem, sier han. Han sier ikke: jeg. Han sier: vi. Han vil ikke gå alene. Han vil ha sine disipler med sig. Han vil at vi skal gå med ham i be-

traktning, i bønn, i villighet til å ofre, i tålmodighet til å lide. Og når han vil det så, hvad skulde så vel vi svare uten dette: Herre vi vil gå med dig op til Jerusalem. Du skal ikke være alene på lidelsesveien. Du skal finne oss sammen med dig, ikke bare nogen enkelte, men alle, i flokk og følge, således som det sømmer sig for oss som er døpte til å være dine disipler, døpte inn i din lidelses og døds samfund. Jo tettere vi holder oss inn til Dig i din efterfølgelse, jo rikere vil vi erfare din lidelses og døds kraft. Og det er ved den alene at vi kan bli skikket til å ofre og lide efter ditt eksempel og til ditt velbehag, så du også av oss kan få nogen ære, liksom du fikk det av dine første disipler og alle dem som blev trofaste i din efterfølgelse inntil enden.

Så vil vi opmuntre hverandre og si: La oss gå op til Jerusalem! Den vei førte jo for vår Herre og Frelser ikke blott til lidelsen og døden, men også — og nettop derved — til opstandelsen og himmelfarten og til det Jerusalem som er heroventil. Så sant vi kjenner hans lidelses samfund, skal vi også få erfare hans opstandelses kraft. Så sant vi lider med ham, skal vi og herliggjøres med ham. Vi skal på offerets og lidelsens vei nå frem til det Jerusalem heroventil, som er våres alles mål, og som vi i våre beste stunder hernede higer og lenges efter. Vi skal nå frem dit hvor vår Herre og Mester er gått i forveien. Vi skal få være med ham i herlighet der, alle som har villet være med ham i lidelse og forsakelse her. Som vi har båret den jordiskes billede, så skal vi og engang få bære den himmelskes billede. Vi skal samles der med ham og med alle hans disipler, både dem som er gått forut for oss og dem som kommer efter oss. Vi skal samles der alle, så sant vi selv ved Guds nåde gjør alvor av å gå op til Jerusalem. Der kan være langt igjen. Vi vet det ikke. Men det vet vi, at vi har hans ord for, at som våre dager er, så skal og vår styrke være. Og der kan for enkelte iblandt oss være særlig tunge ofre å bringe og særlig tunge lidelser å bære. Vi vet det ikke. Men det vet vi at Herrens disipler formår alt i Kristus som gjør dem sterke. Og trengselen her kommer ikke op mot den

herlighet som skal åpenbares på oss, når vi forløses til Guds barns herlige frihet. Veien til herlighet går gjennom fornedrelse. For oss som for vår Frelser.

Når vi en gang ved Guds nåde er nådd frem til det Jerusalem heroventil, da skal alt som møtte oss hernede, ligge for oss i evighetens fulle dagslys. Da skal også det som hernede tyktes oss mørkest og gåtefullest, ligge klart og gjennemsiktig for oss. Og vi skal få et sådant syn på det at vårt hjerte skal fylles med takk. Vi skal takke vår Herre og Frelser, fordi han hernede åpnet våre blinde øine til å se og forstå og velge ofrenes og lidelsenes vei. Vi skal takke ham særlig for de sværeste ofre og de tungeste lidelser, som vi fikk å bringe og bære. Vi skal takke ham derfor som for hans beste gaver til oss her i utlendigheten. Men evighetens takk vil vi begynne å stave på allerede her, om det enn må skje med stammende tunge, fordi evighetens sprog ikke hører forkrenkeligheten til. Vi vil takke ham for alt idet vi sier: Ære være Faderen og Sønnen og den Helligånd som var og er og blir en sann Gud fra evighet og til evighet. Amen.

Bønn.

Herre Gud, himmelske Fader, du som ved din sønn Kristus Jesus nådig åpnet den blinde Bartimæus's øine og lot ham se lyset: Vi arme syndere beder dig at du ved ditt ord vil oplyse våre blinde hjerter, så vi ved Kristus din sønn som har betalt for våre synder, må lære dig rett å kjenne og i all nød og anfektelse alene ser hen til din nådige hjelp og barmhjertighet, søker den i troende bønn og således finner trøst og redning mot Djevelen, synden og døden. For Jesu skyld. Amen.

Den kristne tro.

7. Den usynlige verden.

Til den usynlige verden som Gud har skapt, hører himmelen som er Guds bolig, helvede som er den Ondes hjem, og dødsriket som er de dødes opholdssted. Dette er de 3 »steder« i det usynlige. Selvfølgelig må vi huske på, at i den usynlige tilværelse finnes der ikke sted eller rum i jordisk forstand. Men vi må bruke jordiske uttrykk og bilder om dette som vi i grunnen ikke kan fatte eller forestille, så lenge vi lever i det synlige. Til hvert av disse steder

lund, tett sudaust for kyrkja. Nærmare program for dagen kjem i neste nr.

Til kyrkjekasserar i Aalfot er av soknestyret vald Hans O. Myklebust.

Gullbrudlaup i Amerika. 17. januar vart halde gullbrudlaup i Minneapolis av Peder Pedersson Sather og kona Malene Ingebriksdtr. Dei er bae frå Davik; han var fødd på Askeland i 1860 og ho på Hatlegjerde i 1863. Sather har gjort eit stort arbeid som medlem av den norske losje Oslo 2 i Minneapolis.

For 100 år sidan. Døde: 12. mai 1836 Abel Erichsen Berstad, gaardmand, 65 aar. — 3. mai Peder Jørgensen Blaalied, gaardmand, 77 ar. — 21. mai Jetmund Iversen Totland, gaardmand, 63 aar. — 27. mai Kari Johnsdtr. Homborstad, gaardmandskone, 68 aar. — 28. mai Oline Olsdtr. Levdal, gaardsmansenke, 39 aar. — **Vigde:** 12. mai Christian Thorem, 23 ar, son til Anders Simonsen, og Christiane Førde, 27 ar, dotter til Simon Andersen. — 8. mai John Øvre Lie av Eids prestegjeld, 30 år, son til Ingebricht Johnsen og Oline Nord, 26½ ar, dotter til Erich Olsen Nord, Bryggen. — 15. mai Abel Ekornbakke, 31 ar, son til Anders Uldrichsen, og Else Ervig, 24 år, dotter til Lars Olsen. — 23. mai Ole Bortne, 43 år, son til John Olsen ytre Davig, og Ragnhild Rimstad, 30 år, dotter til Samson Bergesen.

Gudstenester:

Kristi himmelferdsdag, 21. mai: Davik.
6. sund. etter påske, 24. mai: Totland.
1. pinsedag, 31. mai: Davik.
2. pinsedag, 1. juni: Rugsund.
Treeinings. sund., 7. juni: Aalfot.
1. sund. etter treein., 14. juni: Rugsund.
2. sund. etter treein., 21. juni: Davik.

6. og 7. juni vert det venteleg i Davik armsmøte for Nordfjord fellesforeining av det Norske Misjonsselskap.

Kvittering for kontingent: Kristine Myklebust, Simon J. Bakke, Peder Otteren 4 kr. — Kristen Frimannslund, Ola Nybo, Edvin Nore, Jakob Lillegen, Rasmus M. Nave, Ole A. Torheim, Oline A. Isene, Alfred Førde, Marie Haugen 2. — Mons O. Myklebust, Andreas A. Vik, N. N. 5 kr. — R. J. Maurstad, lærar R. Førde, Ivar L. Dombestein 3 kr. — Tilsaman 54 kr.

Hjarteleg takk til alle.

Kyrkjebygginga i Davik.

Davik hovudkyrkja er no 50 år gamal. Fyrr ho vart bygt, var det ein lang og hard strid i sokna. Det er um den vi her skal fortelja.

Det var so langt attende som i 1870 at ein fyrste gongen høyrer ymta um at ein burde få ei ny kyrkje. På visitasen i det året nemnde prosten Koren, at den gamle kyrkja snart vilde verta for lita. Og på

visitasmøtet i 1872 kom det klage frå Kristen Pedersson Midthjell og 5 andre fra Levdal, at dei hadde det for trøngt når dei var med kyrkja. Medhjelparane var samde i at der var for lite plass, serleg når koret skulde haldast nokolunde rydigt.

Det fyrste stiget var for kyrkjelyden a kjøpa den gamle kyrkja, som var i privatfolks eige. Nettoinnkomene at kyrkja var ikring 100 dalar for året. I 1871 t. d. var dei: 26 tunner havre, 1¼ mæler bygg, fiske-tiende 30 dalar, 3 våger og 5 merker smør, ostetiende, ein panteobligasjon i garden Hatlegjerde, landskyld i eit bruk i Daviknes og eit i Kjøllesdal, stolepenger av plassemenn. Tilsaman vart det sett til noko over 113 dalar. Det gjekk umlag 15 dalar i utlegg. Kyrkjeieigarane var viljuge a selja, og biskop Birkeland bad i 1872 soknestyret, eller »kommunebestyrelsen for Davik sogn« som det då var kalla, å ta upp spursmålet um kjøp. Dette vart og gjort. Dei som åtte kyrkja var: Mons Rasmusson Ytredavik, Peder Monsson Sigdestad, Martines Torstensson Førde, Ole Rasmusson Møklebostad (Aalfot) og so enkjene etter Kristen Hansson Sigdestad og John Hansson Førde. Dei vilde ha 2200 dalar, men soknestyret tykte at dette var »overmaade formeget«. So vart det takst og overtakst, og tilslutt vart kyrkja kjøpt for 1400 dalar. Sokna lånte 950 dalar i Bergens Privatbank. Det var i 1873.

At soknestyret og hadde nybygginga i tankane, synte seg same året. Då skulde garden Sande i Gulen seljast på auksjon. Der var mykje skog. Då vart Martines Frimannslund og Hans J. Lefdal sende for a byda på garden på sokna sine vegner. Dei var sjølv sagt kyrkjematerial det galdt. Men det vart ikkje til noko kjøp.

Dei geistlege autoritetane purra på. Ved visitasen i 1874 heldt prosten fram, at den gamle kyrkja snarast mogeleg burde gjeva plass for ei ny tidhøveleg bygning. Soknestyret svara at ein ikkje hadde pengar og materialprisane var høge; men etter framlegg frå Peder D. Berstad vart det vedteke å rokja etter, um ein kunde byggja kyrkja av gråstein, dersom det vart billegare.

(Framhald).

svarer en bestemt art av ånder, d. v. s. levende vesener som hører til den usynlige verden.

I himmelen har englene, de gode ånder, sitt hjem. De er hellige fordi de hører den hellige Gud til. Han skapte dem til sin ære, for at de skulde tjene ham. I himmelen tjener de Gud ved å tilbede og prise ham, på jorden ved å utføre hans ærender. Ordet »engel« betyr jo egentlig sendebud eller ut-sending. Gud sender dem ut for å sette i verk hans vilje i naturen og i menneskelivet, for å hjelpe og verne dem som hører ham til. De er alltid omkring oss, levende og virksomme, men usynlige. Somme tider gav Gud englene makt til å gjøre sig synlige. Dette var særlig ved de store og avgjørende begivenheter i frelsens historie: ved Jesu undfangelse, fødsel, opstandelse og himmelfart. I Guds ord er somme engler nevnt ved navn: Gabriel betyr: »Guds helt«, Mikael: »Hvem er som Gud?« og Rafael: »Gud læker«. Englene lever med Gud; de er helt uten synd og derfor salige.

Helvede er stedet for de onde ånder, djevlene. De var av Gud skapt som gode engler, men de gjorde opprør mot Gud i hovmod og ulydighet. Da støtte han dem fra sig ned til helvede. Deres høvding er Djevelen eller Satan. Djevel betyr egentlig baktaler, Satan: motstander. Siden menneskene blev skapt, arbeider Djevelen og hans tjenere på å få dem til å synde. De frister og lokker mennesket til det samme hovmod og den samme ulydighet som de selv falt i. De er alltid virksomme i menneskelivet for å friste til det onde. Deres mål er å gjøre menneskene like med dem selv. De er i helvede, helt borte fra Gud, og derfor i den evige pine, ulykkelige og usæle. Derfor vil de at vi og skal komme dit og bli like ulykkelige som de er. Og de er onde helt ut, fylte av hat mot Gud og alt godt. Derfor vil de at vi skal bli onde som de, like djevlelike, like sataniske. Djevelen er Guds og menneskenes store fiende. Han er personifikasjon av alt ondt.

Dødsriket eller helheimen er det sted i den usynlige verden hvor alle menneskesjelene går hen ved døden. Det er ikke meget Guds ord lærer oss om tilstanden etter døden. Bare på ett sted får vi vite

noget nærmere om dette, i liknelsen om den rike mann og Lasarus. Her ser vi at der i dødsriket eller hades er liksom to avdelinger. Der er først det sted hvor den rike kom hen. Han var i pine, som i en brennende ild. Dit kommer alle de som ved sin død er borte fra Gud, i vantro, ubotferdighet og synd. Dette er pinestedet i dødsriket. Så er der det sted hvor Lasarus blev båret av englene. Det kalles Abrahams fang eller Paradis; det siste navn brukte Jesus i ordet til den botferdige røver. Her kommer de som hører Gud til. De er hos Kristus i fred og lykke. De renses fra alt det syndige som ennå hang ved dem da de døde. De vokser og utvikles i hellighet ved Guds ånds gjerning like til Jesu Kristi dag. I pinestedet eller i paradiset forblir sjelene inntil dommens dag. Da kommer de i pinestedet til det endelige fullkomne helvede hos de onde ånder. Og de i paradiset kommer til den endelige fullkomne himmel hos Gud. —

Notisar.

Døypte: 5. april: William, f. 17. desember av f. Knut Amundsen, Bryggja, og k. Margit (f. Andreassen). — S. d. Valborg Randi, f. 5. desember av f. Rasmus Olsson Bakke, Bryggja, og k. Ragna Nikolaidtr. (f. Aasen). — 13. april: Kari Rasmina, f. 24. febr. av f. Tomas Jensson Myklebust og k. Hjørdis Kristensdtr. (f. Myklebust). — S. d.: Kjellaug Ragna, f. 8. febr. av f. Alfred Olsson Isane og k. Regina Kristiansdtr. (f. Gillestad). — 10. april: Kristina Olina f. 24. november av f. Bernt Knutsson Dombestein og k. Hilda Nilsdtr. (f. Bakke). — 12. april: Knut Johan, f. 15. jan. av f. Kristian Knutsson Horn og k. Rakel Johansdtr. (f. Kleivedal). — S. d.: Gerd, f. 4. jan. av f. Ole Antonsson Åse og k. Alma Kristiansdtr. (f. Flataker).

Basarar: Husevåg kvinneforeining i 1935 140 kr., delt likt millom Indre sjømannsmisjon og sjuke-røktlaget. — Husevåg barneforeining 17. nov. 80 kr. til Kinamissionen. — Maurstad 25. mars til Kinamissionen 100 kr. + bøssepengar 74. tils. 174 kr.

Ofringar. Davik 1. påskedag til sjukepleien kr. 61.99. — Totland same dagen til heidingsmisionen 30.25.

Til kyrkje i Midongy du Sud, Madagaskar, er av Davik kvinneforeining gjeve kr. 40.50.

Sundag 5. juli har Davik kyrkje 50-årsjubileum. Ho vart vigsla 6. juli 1886. Same dagen skal det avdukast ein bautastein til minne um Claus Frimann; han skal reisast i furelunden på Frimanns-